

СПРАВА «ШВЕЦЬ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SHVETS v. UKRAINE)

(заява № 22208/17)

Стислий виклад рішення від 23 липня 2019 року

У 2014 році заявник після розлучення свого сина з невісткою та її переїзду з дитиною до іншого міста втратив можливість проводити час зі своєю онукою. Оскільки спроби заявника бачитися з онукою в іншому місті також були безуспішними, він звернувся до районного суду, вимагаючи забезпечення йому доступу до онуки, повернення її до міста проживання батька, а також встановлення графіку побачень. Районний суд частково задовольнив позов заявника та встановив графік побачень заявника з його онукою за місцем проживання дитини і у присутності матері.

У 2016 році апеляційний суд змінив рішення районного суду, зазначивши, що з огляду на складні відносини між заявником та матір'ю дитини побачення заявника з онукою повинні відбуватися не у присутності матері. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі — ВССУ) відхилив касаційну скаргу заявника щодо зобов'язання матері дитини дозволяти бачитися йому зі своєю онукою.

Пізніше заявник скаржився до поліції на перешкодження матір'ю дитини його спілкуванню з онукою. Крім того, органи державної виконавчої служби відмовили заявнику у відкритті провадження у зв'язку з відсутністю законодавчо встановленого способу та порядку виконання таких рішень судів.

У 2017 році заявник звернувся до суду, який зобов'язав матір передавати дитину заявнику для побачень відповідно до встановленого графіку. ВССУ за заявою матері дитини зупинив виконання цього рішення без належного обґрунтування.

У 2018 році син заявника через суд домогся встановлення місця проживання дитини разом з ним, і органи державної виконавчої служби забезпечили передання дитини батькові. Відтоді заявник бере активну участь у вихованні своєї онуки.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтями 6 та 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на незабезпечення національними органами влади здійснення ним права на спілкування з онукою та на участь у її вихованні.

Європейський суд розглянув скарги заявника лише за статтею 8 Конвенції та, зазначив, що здійснення виконавчих проваджень у справах щодо опіки та піклування над дітьми виявляє структурні та системні недоліки, а національні ор-

гани влади не продемонстрували належної сумлінності під час розгляду справи заявника. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення статті 8 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 8 Конвенції;

3. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 3 600 (три тисячі шістсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»